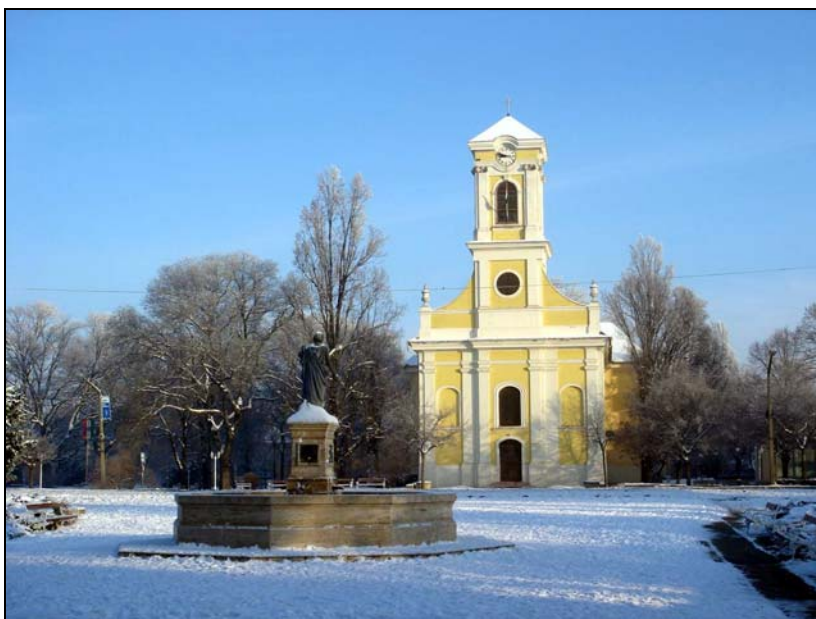

**A SZARVASI,
2012-ben**

200 éves

**Assisi Szent
Klára
tiszteletére szentelt
templom**

FELÚJÍTÁSÁNAK PROJEKTJEI

Készítette Seidl Ambrus plébános 2008. őszén

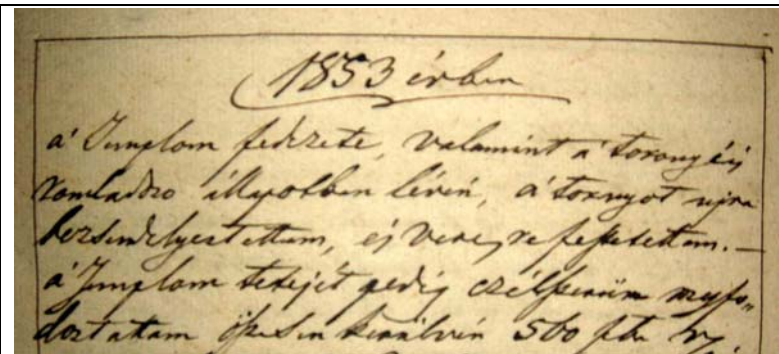
Templom felújítási projektek

A szarvasi rk. templomot 1812-ben, Szent Klára napján szentelték fel, tehát négy év múlva lesz 200 éves. Ha meglátogatja az ember ezt a templomot, azt tapasztalja, hogy a hívek szeretete és gondossága veszi körül: többrendbéli tatarozás, javítás fedezhető fel. A templom gondozott, tiszta. A négy év múlva elérkező jeles jubileumra mégis volna tennivaló: mind korszerűsítési, mind látványbéli javítást igényel.

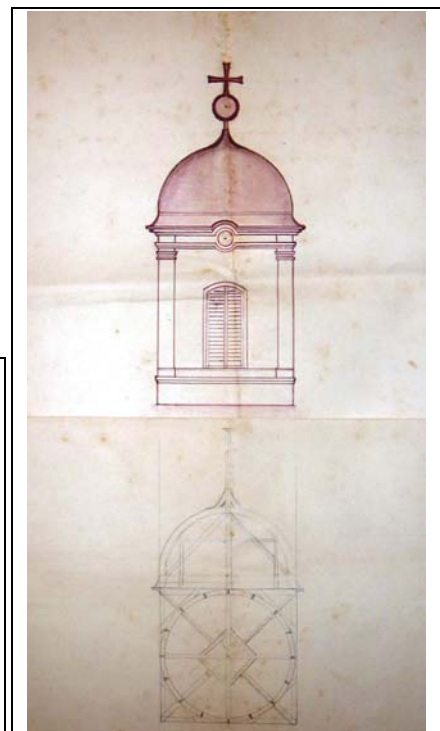
A következőkben, projektekre bontva részletezem, hogy milyen munkálatok elvégzése lenne célszerű, illetve méltó ehhez a jubileumhoz. Mivel a templom műemlék, szükség van a négy évre, hogy a tervezésre-engedélyeztetésre-pályáztatásra-kivitelezésre elegendő idő jusson.

1. Projekt: Toronysisak

A templom, mely késő-barokk, ún. copf stílusú, jelenleg igen egyszerű torony fedéssel rendelkezik. Feltételezzük, hogy ez nem így készült el, de az 1812-es állapotáról nincs semmi adat. A templom első tatarozásakor, 1853-ban készült egy toronysisak terv költségvetéssel, ami egy gömbölyded toronysisakot ábrázol, melyet bádoggal vontak volna be. A Historia Domus bejegyzése szerint ez nem készült el.

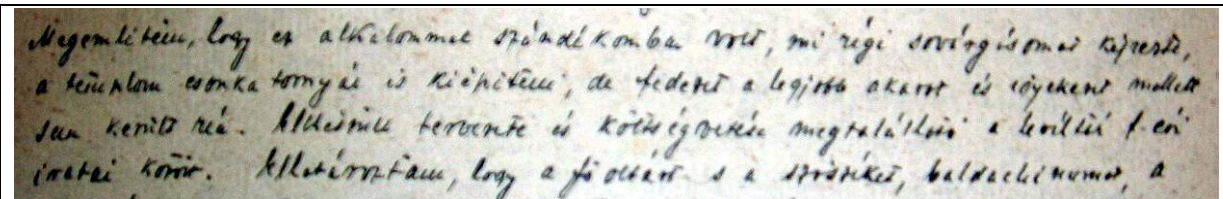
...a templom fedzete valamint a torony is romladozó állapotban lévén, a tornyot újra bezsindelyeztettem, és veresre festettem, a templom tetejét pedig célszerűen megfoltztattam...(Lonovics Ferenc plébános)

Toronysisak ácsmunka terv – 1853 – Takáts István és József átszemesterek

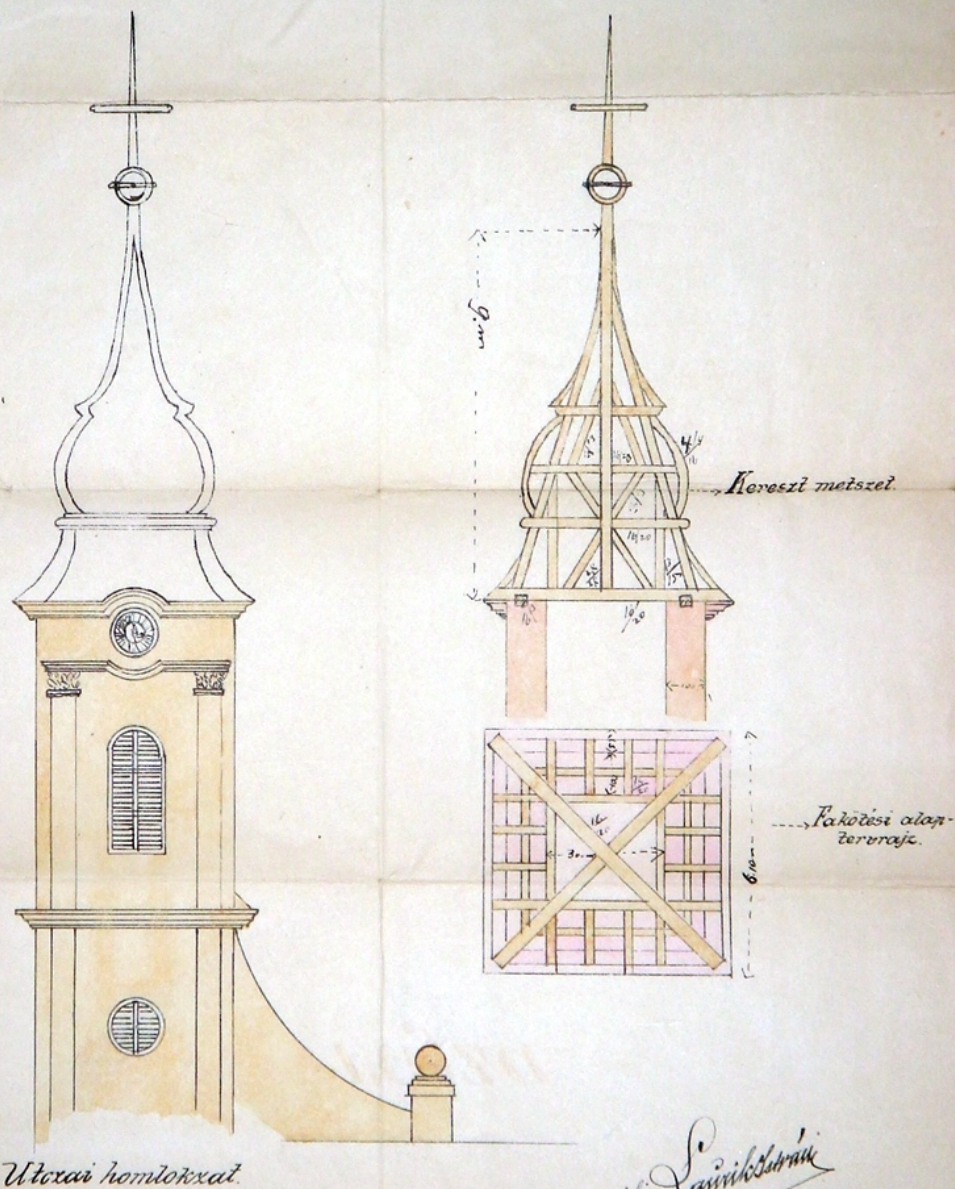
A templom következő felújítása 1910-ben következett. Előtte (valamikor 1890-1900 között) a toronytető leégett, ennek következtében fedték le „ideiglenes” fedéssel, mely azután – feltehetőleg pénz hiányában – így maradt a következő időkre.

A Historia Domus 1910-es bejegyzése szerint:

Megemlítem, hogy ez alkalommal szándékomban volt, mi régi sóvárgásomat képezte, a templom csonka tornyát is kiépíteni, de fedezet a legjobb akarat és igyekezet mellett sem került rá. Elkészült tervezete és költségvetése megtalálható a levelezés f.évi iratai között. (Szirmay László Árpád plébános)

A szarvasi róm. cath. templom tornyának építési
tervrajza.

Utcai homlokzat

Lépték = 1:100

ifj. Lavrik István
épít. mester

Toronymsak terv – 1910 – ifj. Lavrik István építő mester

Mivel a barokk időkben nem volt a toronymsaknak kialakult, szinte kötelező formája, annak díszességét, gazdag formáját a rendelkezésre álló anyagiak határozták meg. Ezért, nézetem szerint, az 1910-ből való közepesen díszes, a templom egyszerű homlokzatához formában és méretben illeszkedő toronymsak-terv megvalósítása lenne célszerű.

2. Projekt: Szigetelés

A templom külső falán is, belül is tapasztalható felszivargó és visszahúzódó víz. A templom alatt kripta található – jelenleg nem megközelíthető – melynek vízesességéről nincs adatunk.

Sekrestye ajtó mellett

Vizesedés a templom végénél

Sekrestye ajtó

Amennyiben van lehetőség a templom szigetelésére (aláfűrészelés stb.), hosszú távon célszerű lenne.

3. Projekt: Templomkülső

A templomkülső nem elhanyagolt, a vakolat néhol (különösen egyes díszpárkányoknál) hibás, a tető viszont nemrégiben felújított. Sajnos vizesedés tapasztalható. Vakolatjavítás után új festést megérdemelne a templom.

Párkány hiba

Párkány hiba

4. Projekt: Villanyhálózat

Bár a szentélyben új szerelés készült, a mai szabványoknak már nem felel meg. A templomhajóban, de különösen a kóruson, az orgonánál és a toronyban új szerelés szükséges. A nemrég elkészített hangosítás vezetékai falon kívüliek, ezek csőbe helyezése is célszerű lenne.

5. Projekt: Harangok

A legnagyobb kivételével a harangok működőképesek, a harangmechanikák javítása ennek ellenére szükséges. A harang vezérlő óra mechanikus kapcsolású, annak digitálisra cserélése is célszerű lenne.

Harang vezérlő óra

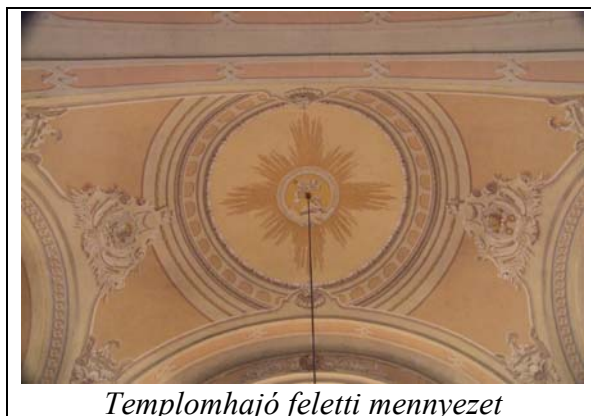
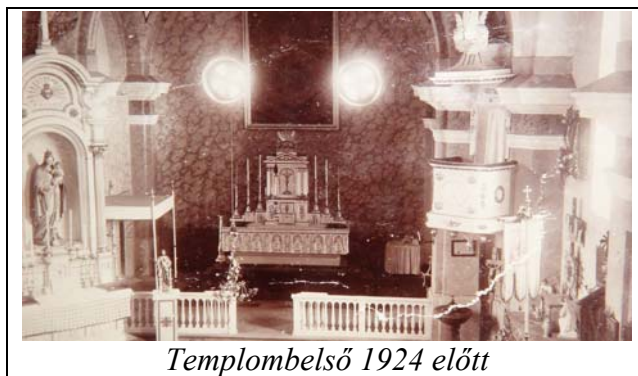
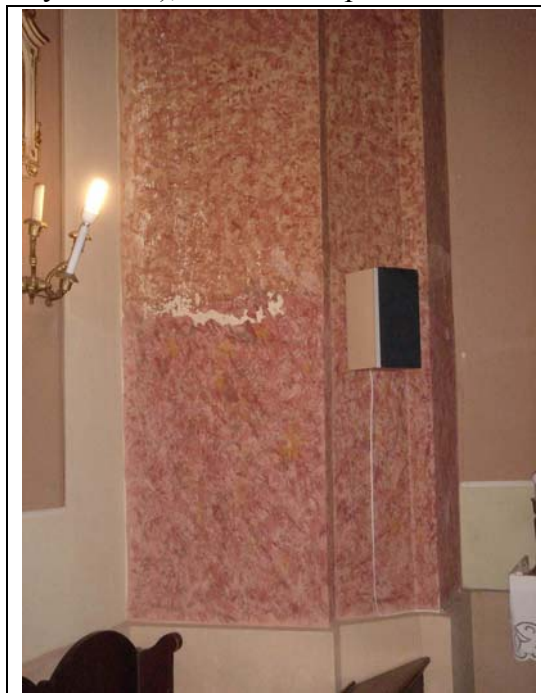
6. Projekt: Orgona

A kétmanuális Angster orgona elég jó állapotban van. Volt felújítása, de egy takarítás-hangolás-kisjavítás ráférne. Az orgona körüli villanszerelés is javításra, cserére szorul.

7. Projekt: Belső festés

A templom jelenleg sötét tónusú, ami részben a színválasztásból (bordós márvány utánczat), részben a bepiszkolódásból

Szimbólumok a mennyezeten

adódik. A templom mennyezete (kórustól a szentélyig és a szentély hátsó fala) díszítő festéssel készült el 1931-ben, (ornamensek és szimbólumok, Beszédes Ottó festő által), mely

A szentély hátsó fala

Szentély mennyezet

van annyira értékes, hogy letakarításra és felújításra méltó, azaz világosabb tónusban megőrzendő. Különösen érvényes ez a szentély hátsó falára, mely festett oltárként emeli ki az oltárképet és a főoltárt. Ennek a falnak az alsó kb. 2 méteres szakasza gyöngé minőségű javítást kapott.

Az oldalfalak feltétlenül világosabb színekkel újra festendők, kérdés, hogy a márvány utánzat, mint motívum, megőrzendő-e.

Templomhajó kövezete

*Szentély hátsó falának
lábazat javítása,
mely kb. 2 m magasságig gyöngé
minőségben készült*

8. **Projekt:** Templomhajó kövezete

Sokfelé, de nem vészesen sérült kőlapokkal van borítva a templom, ennek pótlása célszerű, esetlegesen cseréje, ha a Műemlékesek beleegyeznek.

9. **Projekt:** A templomhajó bútorzata

A gyóntatószékek, szobor talpatok stb. jó állapotúak. A templompadok alatti dobogó javítandó, a templompadok letakarítandók, esetleg újra festendők.

10. Projekt: Szentély

A Zsinat utáni liturgikus tér kialakítása több szempontból is súlyos kritikát érdemel, különösen az azóta eltelt időre való tekintettel.

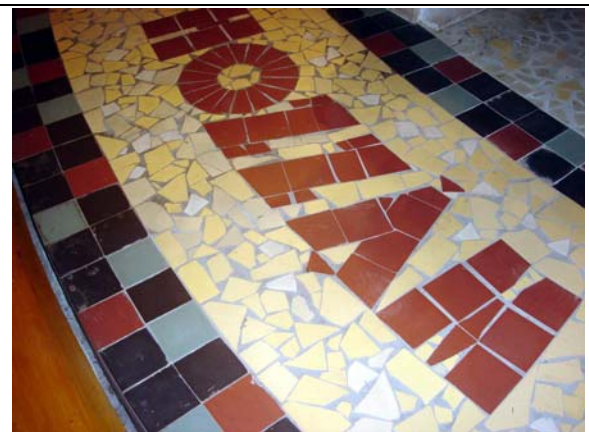
A félköríves, a templom stílusától idegen szentélylépcső kialakítás ráépült félig a kriptát lezáró márványlapra, és olyan magas, hogy külön deszka lépcsőt kellett eléje illeszteni (feltehetőleg az eredeti szintre tettek új burkolást). Ráadásul emiatt a Mária

A liturgikus tér

A kriptá lejáratra épült lépcső

A mozaik

A megemelt Mária oltár

Mozaik a szentélyben

oltárt is magasabbra kellett helyezni, így aránytalanul „beelóg” a templomba. A szentély padlózata törött metlahiból készített mozaik (bocsánat a jelzőért, de erősen szocreál). A szembemiséző oltár túlméretezett, műkőből épített oltár, bútorlap kiegészítéssel, minimetlahi mozaikkal. A legile is műkőből és bútorlappal épített, szintén mozaikkal díszített.

Szembemiséző oltár

Felolvasó állvány - szószék

Oltár mozaik

Legile mozaik

A sedile

Egy újonnan megtervezett liturgikus térhez célszerű lenne új sedilét is tervezni.

A főoltár

A főoltár szép és jó állapotú, aranyozása és festése indokolt.

A bal oldali sekrestye (virágozó) modern padlóval borított, a jobboldali sekrestye az eredeti kővel burkolt.

Szarvas, 2008. szept. 21.

*Seidl Ambrus
plébános*